

Tècniques Instrumentals Bàsiques

Codi: 100921

Crèdits: 3

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Biotecnologia	OB	1

Professor/a de contacte

Nom: Maria Margarita Julià Sapé

Correu electrònic: margarita.julia@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

There are no prerequisites for this course. The student is advised to refresh the CHEMISTRY and PHYSICS knowledge acquired during the "batxillerat".

Objectius

Aquesta assignatura s'imparteix en el Grau de Biotecnologia dins de la matèria de Mètodes Experimentals. És una assignatura de primer any (primer semestre), obligatòria i de 3 ECTS. S'imparteix a un grup d'uns 80 alumnes, amb una formació de base possiblement diversa. Aquesta assignatura amb contingut exclusivament teòric forma part d'una matèria on la resta de les assignatures són eminentment pràctiques. La matèria, Mètodes Experimentals, pretén potenciar el caràcter eminentment experimental de la Bioquímica, accentuant el seu caràcter interdisciplinari, per a això és necessari el coneixement de les bases teòriques de les tècniques, així com la seva aplicació. És en aquest context, on l'assignatura de Tècniques Bàsiques, defineix els seus objectius formatius. Un altre aspecte important que determina els objectius, i sobretot, els continguts d'aquesta assignatura és l'existència de l'assignatura de Tècniques Avançades, que s'imparteix a segon any. Les dues assignatures són complementàries i entre les dues es pretén cobrir el conjunt de tècniques de base química, biològica i física que necessita conèixer i saber utilitzar un bioquímic.

L'objectiu general és que l'alumne conegui les principals tècniques instrumentals que es desenvolupen al laboratori i que pugui necessitar a la llarg dels seus estudis i activitat professional. Aquest objectiu es pot concretar en:

- Adquirir i comprendre el fonament teòric de les principals tècniques instrumentals
- Aplicació d'aquestes tècniques en l'àmbit de la Bioquímica.
- Potenciar la capacitat d'auto-aprenentatge de l'alumne. L'alumne ha d'aprendre a obtenir informació i adquirir l'hàbit d'usar aquesta informació críticament.
- Augmentar l'interès de l'alumne per el aspecte tècnic de la ciència.

Resultats d'aprenentatge

1. CM22 (Competència) Prioritzar la instrumentació necessària per a les diferents tècniques de separació i caracterització de biomolècules.
2. CM23 (Competència) Proposar estratègies per a la purificació de biomolècules de mesclures complexes.
3. KM24 (Coneixement) Descriure el fonament teòric i les tècniques adequades per a la caracterització estructural i funcional de proteïnes i àcids nucleics.
4. SM20 (Habilitat) Utilitzar les tècniques bàsiques de manipulació, separació, detecció i anàlisi de proteïnes i àcids nucleics.
5. SM22 (Habilitat) Utilitzar les metodologies analítiques per a l'assaig de l'activitat biològica dels components cel·lulars.

Continguts

- Introducció al laboratori de bioquímica.
Seguretat, bones pràctiques, llibreta de laboratori, ús de materials i reactius, transferència quantitativa de líquids, ús de pipetes, anàlisi estadístic, eines informàtiques. Tampons, elèctrodes, biosensors. Tècniques per a la preparació de les mostres.
- Espectroscòpia.
Principis bàsics i instrumentació: llei de Beer-Lambert. Espectroscòpia en ultraviolat, visible i fluorescència.
Aplicacions, quantificació de proteïnes i àcids nucleics.
- Centrifugació.
Principis bàsics.
Instrumentació: tipus de centrifugues segons velocitat: centrifugació a baixa, alta velocitat i ultracentrifugació; tipus de rotors.
Aplicacions: centrifugació fraccional per al fraccionament subcel·lular; en gradient de densitat, separació dels components de la sang.
Centrifugació analítica.
- Cromatografia.
Principis bàsics. Tipus i materials: Cromatografia planar i en columna. Gel filtració, bescanvi iònic, afinitat. HPLC.
Tipus principals i aplicacions.
- Electroforesi.
Principis bàsics,
Mètodes electroforètics i instrumentació. Suports: paper, agarosa i poliacrilamida.
Aplicacions: separació d'àcids nucleics amb gels d'agarosa i proteïnes amb gels de poliacrilamida (PAGE). Tipus de PAGE.
- Introducció a tècniques de biologia molecular.
Aïllament i caracterització de DNA, digestió del DNA amb enzims de restricció. Amplificació d'àcids nucleics: la reacció en cadena de la polimerasa (PCR). Principis bàsics i aplicacions.
- Tècniques immunològiques.
Producció d'anticossos, immunoelectroforesi, "Western blot", "enzyme-linked immunosorbent assay" (ELISA), immunofluorescència, "fluorescent activated cell sorting" (FACS), LFA.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes	25	1	CM22, KM24, SM20, SM22
Tipus: Supervisades			

Tutories	8	0,32	CM22, CM23, KM24, SM20, SM22
Tipus: Autònomes			
Aprenentatge autònom: Activitats en entorn MOODLE	20	0,8	CM23, SM22
Estudi	10	0,4	CM22, CM23, KM24, SM20, SM22

- Aprenentatge dirigit (classes): La professora penjarà els materials a la plataforma MOODLE. Els materials de classe poden anar des de presentacions power point, a vídeos recomanats per comentar a classe o bé exercicis (numèrics o no) relatius als continguts que es vagin donant.
- Aprenentatge autònom:
 - Estudi.
 - Activitats proposades via MOODLE. Al llarg de les setmanes de l'assignatura, la professora anirà proposant diferents activitats autònomes, el resultat de les quals es lliurarà a través de la plataforma MOODLE. Es proposarà una varietat d'activitats/problemes que poden consistir en la visualització de tutorials i/o realització de qüestionaris, exercicis de resolució numèrica, o d'altres, depenent de la temàtica tractada, i que, en termes genèrics, formaran part del temari o tindran una estreta relació amb els aspectes tractats a les sessions d'aula. Pot ser necessari que abans d'una sessió d'aula calgui realitzar alguna activitat a MOODLE per aprofitar-la plenament, però ja s'avisarà prèviament.
 - Tutories: Sessions individuals o en grups petits per a la resolució de dubtes relacionats amb l'assignatura. Es proposaran sessions on-line de tutories a l'inici de curs i/o a demanda dels alumnes per temes específics.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats en entorn MOODLE	20%	8	0,32	CM22, CM23, KM24, SM20, SM22
Exàmen de teoria	40%	2	0,08	CM22, CM23, KM24, SM20, SM22
Examen d'exercicis	40%	2	0,08	CM22, CM23, SM20, SM22

- Es realitzaran dues proves escrites que comptaran un 40% de la nota respectivament. Les dues proves es realitzaran el mateix dia, una a continuació de l'altra.
- La primera prova examinarà els conceptes teòrics i la segona prova constarà d'exercicis (de caràcter numèric o no) sobre el temari tractat. Es considerarà que cadascuna de les proves escrites està superada si la nota en la prova és igual o major de 5. Si en una de les dues proves la nota està en l'interval [4,5-4,9], aquesta es podrà compensar amb la de l'altra part, sempre que la nota promig obtinguda sigui igual o més gran que 5.

- Aquestes dues proves escrites seran recuperables. Podrà presentar-se a la recuperació qui que no hagi superat qualsevol de les dues proves escrites o l'assignatura (còmput final) o qui vulgui millorar la nota.
- L'opció de millorar nota anul·la la nota anterior. Qui vulgui presentar-se a l'exàmen de millora de nota, haurà d'avisar a la professora amb un mínim de 48 hores d'anticipació per tal de planificar la logística (reserva d'aules, etc).
- La revisió de les proves escrites es realitzarà en dia i lloc concertat, tal com s'especifica a la normativa de la Facultat.
- Un 20% de la nota serà per avaluar les activitats realitzades a través de l'entorn MOODLE, i constituïran una evidència del treball continuat. Les activitats a MOODLE NO seran recuperables.
- La nota de l'examen no es compensa amb la nota del MOODLE. És a dir, per aprovar l'assignatura, és necessari que el promig de les notes de les dues proves escrites sigui igual o major que 5.
- Qui per una causa documentalment justificada no pugui assistir a alguna de les proves escrites haurà de consultar amb la professora la possibilitat de recuperar aquesta prova.
- En tots els casos s'aplicarà la Normativa d'avaluació de la Facultat.
- Per participar a la recuperació, l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul. Per tant, l'alumnat obtindrà la qualificació de "No Avaluable" quan les activitats d'avaluació realitzades tinguin una ponderació inferior al 67% en la qualificació final.
- Les/els alumnes que s'acullin a l'avaluació única, hauran de fer un 3er examen el mateix dia dels examens de teoria i d'exercicis, que avaluarà els continguts que s'han avaluat a la resta d'alumnat en la part de MOODLE.

Bibliografia

- Biochemistry Laboratory: Modern Theory and Techniques, 2nd Edition, 2012. Rodney Boyer. Ed. Pearson. ISBN: 9780136043027.
- Wilson and Walker's Principles and Techniques of Biochemistry and Molecular Biology, 8th Edition, 2018. Andreas Hofmann and Samuel Clokier. Ed. Cambridge University Press. ISBN: 9781316614761.
- Técnicas instrumentales de análisis en Bioquímica. Juan Manuel García Segura. 1999. Ed. Síntesis. ISBN: 8477384290.
- Calculations for Molecular Biology and Biotechnology. Frank Stephenson. 3rd Edition. 2016. Ed. Elsevier. ISBN: 9780128022115. <https://www.sciencedirect.com/are.uab.cat/science/book/9780128022115>
- Biochemical Calculations: How to Solve Mathematical Problems in General Biochemistry, 2nd Edition, 1976. Irwin Segel. Ed. Wiley. ISBN: 978-0-471-77421-1
- Fundamentals of Biochemical Calculations. Second Edition. 2008. Krish Moorthy. Ed. CRC Press. ISBN: 9780429142185.
- Biomedical Science Practice. Experimental and Professional Skills (Fundamentals of Biomedical Science). Glencross, H. Ahmed, N. Wang, Q. 1ª Ed. 2010. ISBN 9780199533299. Oxford University Press.
- Practical Skills in Biomolecular Science 5th edn, 5th Edition. Weyers & Jones (2017) ISBN-13: 9781292100739. Pearson Eds.
- Recursos web indicats pel professor a través de MOODLE.

Programari

No es necessita cap programa especial. Només cal tenir accés a un ordinador amb accés web, Excel/GoogleSheets, PowerPoint/GoogleSlides o similar, i un visor PDF standard.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	41	Català	primer quadrimestre	tarda